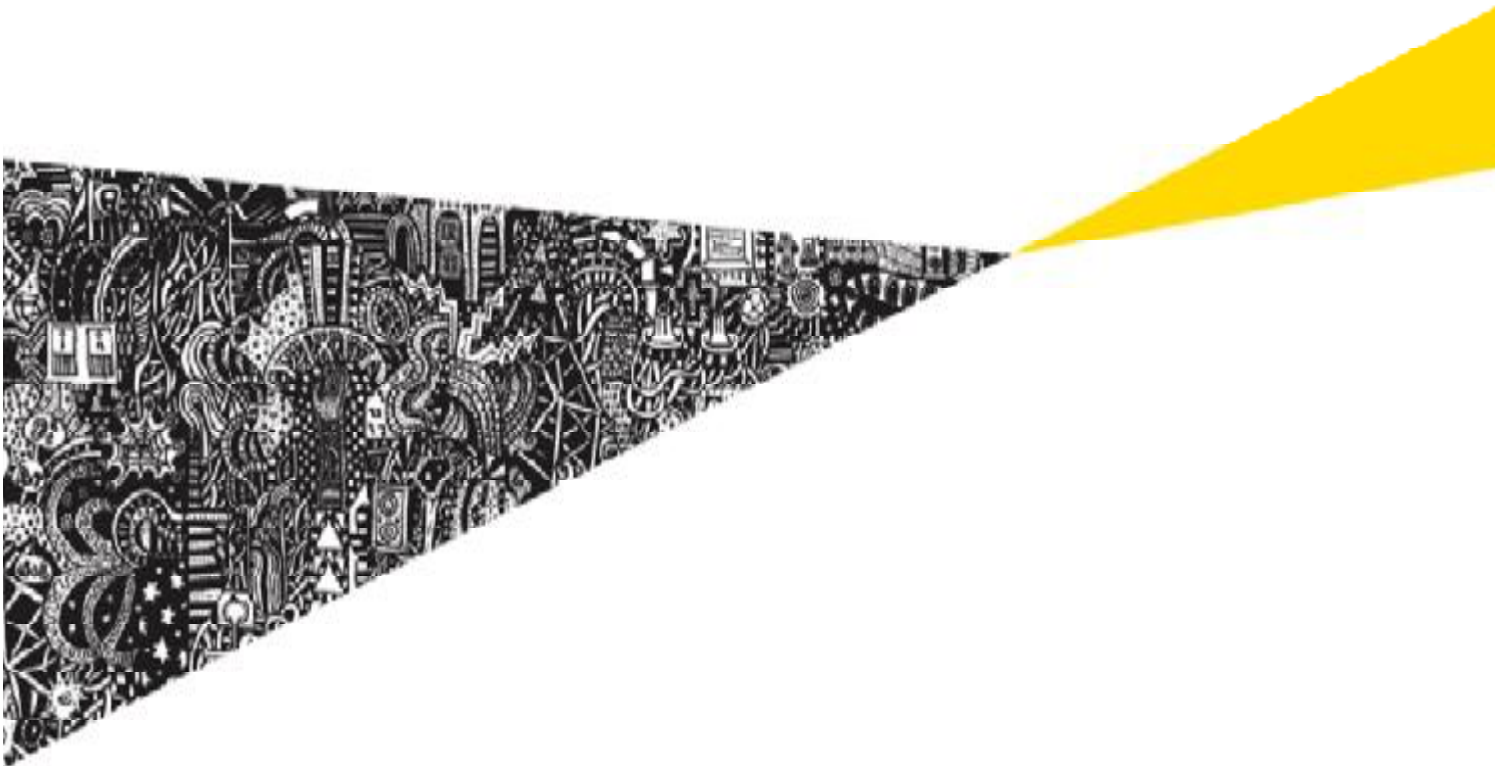

Mölnads stad

Granskning av VA-underhåll

Sammanfattning

Ernst & Young har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Mölndals Stad granskat huruvida underhåll av VA-ledningar och läckage i ledningarna påverkar VA-taxan samt hur stadens beredskap vid driftstörningar är.

Revisionskriterierna i denna granskning är i huvudsak utformade från Kommunallagen. Den nya VA-lagen påverkar också stadens förutsättningar att hantera VA-taxan samt underhåll.

Staden har en relativt stor andel ovidkommande vatten i sina spillvattenledningar. VA-avdelningen har inom ett avgränsat område genomfört en studie av ledningsnätets kvalitet. Studien visade på både drift- och materialfel vilket kan förklara den höga andelen ovidkommande vatten i spillvattenledningarna. Det studerade området bedöms väl spegla ledningarnas kvalitet i stora delar av kommunen. En förnyelseplan för ledningssystemet är under framtagande av VA-avdelningen. Planen preciserar åtgärdsbehov t.o.m. år 2025 samt en kostnadskalkyl. Förnyelseplanen uppges inte vara kommunicerad till nämnden.

Vår bedömning är att VA-avdelningen tycks ha en god kontroll över risker och kommande underhålls- och investeringsbehov. Åtgärder har vidtagits för att kunna hantera riskerna på ett, enligt vår bedömning, ändamålsenligt sätt. Vi kan i dagsläget inte uttala oss om i vilken utsträckning nämnden värderar och hanterar risker i relation till uppsatta mål.

Gatunämnden har förelagt kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ett förslag om ny VA-taxa. Utgångspunkten för den nya VA-taxan har varit att uppnå full kostnadstäckning. Både drift- och underhållskostnaderna har ökat under de senaste åren och brukningsavgiften skall gå till att finansiera dessa poster.

Förslaget till ny VA-taxa bedöms på ett bättre sätt svara upp mot de faktiska fördelningen mellan rörliga och fasta kostnader som staden har för produktion av vattnet. Vi rekommenderar nämnden att på ett tydligt sätt informera abonnenterna om syftet med taxehöjningen som kommunalfullmäktige eventuellt beslutar om.

Den statistik och den information avseende händelser i nätet som förvaltningen har bör utgöra grunden för den internkontrollplan som nämnden har skyldighet att upprätta. VA-chefen har en skyldighet att informera nämnden om de utredningar som analyser som genomförs. Vi rekommenderar nämnden att föra en mer aktivt dialog med VA-avdelningen avseende vilka åtgärder som krävs för att uppsatta mål skall nås.

Vi bedömer att nämnden inom VA-verksamheten bedriver en ändamålsenlig verksamhet med en tillräcklig intern kontroll. För att en god ekonomisk hushållning skall tillförsäkras bör nämnden tydligt bedöma beräknade investeringsbehov mot vinsten av reducerat in- och utläckage i nätet för att finna rätt nivå för underhåll och investeringar över tid.

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Uppdrag	3
1.3. Syfte.....	3
1.4. Metod.....	3
1.5. Revisionsfrågor	3
1.6. Dokumentation	4
1.7. Revisionskriterier.....	4
1.8. VA-lagen	4
1.9. Internkontroll reglemente.....	5
2. Underhåll av VA-nätet	6
2.1. Hur sker underhållet av ledningsnätet, finns det någon underhållsplan som syftar till att byta ut äldre riskfyllda delar av VA-nätet?	6
2.2. Hur arbetar förvaltningen med att identifiera väsentliga risker avseende VA-nätets funktionalitet?	6
2.3. Hur hanteras identifierade risker?	7
2.4. Hur kommuniceras identifierade risker till nämnden?	7
2.5. Hur hanterar nämnden riskerna i budgetprocessen?	7
2.6. Vilken beredskap finns inför större läckor eller smittrisk och kemikalieutsläpp?	7
2.7. Vilken beredskap finns för om dricksvattenledningar brister?	8
2.8. Avsätts medel för årligt underhåll utifrån plan eller repareras läckor/brister etc. då de uppstår/uppmärksammas?	8
2.9. Kommentarer	8
3. Underhållskostnadernas påverkan på VA-taxan	9
3.1. Hur påverkar underhållskostnaderna och/eller uteblivet underhåll VA-taxan?	9
3.2. Hur påverkar vattenläckage VA-taxan?	9
3.3. Hur fördelas kostnaderna för underhåll i avgiftskollektivet?	9
3.4. Finns det risk för att skattekollektivet belastas med kostnader för underhåll?	10
3.5. Investeringsfond	10
3.6. Övrigt	10
3.7. Kommentarer	10
4. Vår bedömning	12

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Mölnads Stad har ca 1 000 km ledningar och 90 pumpstationer. Reningen av vattnet sker i GRYAABs reningsverk Ryaverket. Reningsverket ägs av Mölnads stad, Göteborgs stad, Partille, Kungälv, Härryda och Ale kommun. Majoriteten av det vatten som brukas kommer från egna vattentäkter. Staden får en mindre andel vatten från Göteborgs stad. Stora delar av VA-nätet anlades under 1960-talet. Marken i Mölnads stad består till stor del av lera som är aggressiv mot ledningsmaterialet och dels sättningskänsligt och därmed bidrar till förkortad livslängd på ledningsnätet.

Staden har sedan år 1989 haft som mål att det maximala utläckaget från dricksvattenledningarna ska vara 20 procent. Enligt VA-avdelningen är det i dagsläget inte möjligt att nå målet pga. de ekonomiska resurserna. Kommunfullmäktige har som ett av sina prioriterade politiska mål för år 2008 är att minska avloppsvattenmängden till GRYAAB genom åtgärder som förhindrar att ovidkommande vatten läcker in i avloppsledningsnätet. Gatunämnden har tagit fram ett eget prioriterat mål och det är att minska inläckaget av ovidkommande vatten (dagvatten) till Ågatans pumpstation.

1.2. Uppdrag

De förtroendevalda revisorerna i Mölnads stad har givit Ernst & Young i uppdrag att granska huruvida underhåll av VA-ledningar och läckage i ledningarna påverkar VA-taxan samt hur stadens beredskap är vid driftsstörningar.

1.3. Syfte

Syftet med granskningen är att dels belysa hur ändamålsenligt staden arbetar med att identifiera, hantera och följa upp risker och händelser som kan försvåra vattenleveranser i kommunen, dels att belysa hur valt arbetssätt påverkar VA-taxan, underhållsplaner samt stadens kommunikation med samfällighetsföreningar.

1.4. Metod

Granskningen har genomförts genom att vi intervjuat förvaltningschefen gatuförvaltningen, VA-chefen och biträdande VA-chefen samt gatunämndens presidium. Vi har även tagit del av relevant dokumentation så som underhållsplan, budget och kvalitetsdeklarationer.

1.5. Revisionsfrågor

De revisionsfrågor som granskningen söker svar på är:

- Hur sker underhållet av ledningsnätet, finns det någon underhållsplan som syftar till att byta ut äldre riskfyllda delar av VA-nätet?
 - Hur arbetar förvaltningen med att identifiera väsentliga risker avseende VA-nätets funktionalitet?
 - Hur hanteras dessa risker?
 - Hur kommuniceras identifierade risker till nämnden?
 - Hur hanterar nämnden riskerna i budgetprocessen?
 - Vilken beredskap finns inför större läckor eller smittrisk och kemikalieutsläpp?

- Vilken beredskaps finns för om dricksvattenledningar brister?
- Avsätts medel för årligt underhåll utifrån plan eller repareras läckor/brister etc. då de uppstår/uppmärksammas?
 - Hur påverkar underhållskostnaderna/uteblivet underhåll VA-taxan?
 - Hur påverkar vattenläckage VA-taxan?
 - Hur fördelas kostnaderna för underhåll i avgiftskollektivet?
 - Finns det risk för att skattekollektivet belastas med kostnader för underhåll?
- Säljer Mölndals stad vatten till samfällighetsföreningar?
 - Är föreningarnas mätare bytta och kalibrerade nyligen?

1.6. Dokumentation

Vi har tagit del av följande dokument vid granskningen:

- Reglemente för intern kontroll
- Revidering av Allmänna Bestämmelser för VAttentjänster (ABVA)
- Åtgärdsprogram för Mölndals stads VA-anläggningar 2007-2010
- Verksamhetsplan för Gatukontoret 2008
- Anläggnings- och brukningsavgifter vatten och avlopp 2008
- Åtgärdsprogram för Mölndals stads VA-anläggningar 2008
- Förslag till revidering av "Taxa för Mölndals stad allmänna vatten- och avloppsanläggningar" och förslag till anläggnings och brukningsavgifter för 2009
- VA förnyelseplan 2009 och framåt
- Diverse presentationer av verksamheten

1.7. Revisionskriterier

Av Kommunallagens 6 kapitel, 7 § framgår att:

Nämnderna skall var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De skall också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

De förtroendevalda revisorerna har att granska att nämnden uppfyller kraven i Kommunallagen

1.8. VA-lagen

Lagen om allmänna vattentjänster 2006:412 reglerar stadens uppgifter avseende Vatten och avloppshantering. VA-lagen ställer krav på ekonomisk redovisning. Exempelvis ska VA-verksamhet redovisas särskilt, detta motiveras med att behovet av information för att kunna kontrollera att de avgifter som kommunen debiterar är korrekta.

VA-lagen ger kommunen möjlighet att fondera medel för framtida nyinvesteringar. Medel kan avsättas för framtida nyinvesteringar om det finns en fastställda investeringsplan, avsättningen avser en bestämd åtgärd, åtgärden och kostnaden redovisas i planen och när medlen är tänkt att tas i anspråk. Fonden syftar till att ge en mer förutsägbar taxa som inte förändras i förstora steg till följd av nyinvesteringar.

Mölnåls stad har tillsammans med sex andra kommuner arbetat fram nya lokala bestämmelser för vattentjänster utifrån VA-lagen i samband med att den trådde i kraft. De nya ABVA-bestämmelserna (Allmänna Bestämmelser för Vattentjänster) gäller fr.o.m. den 1 januari 2009 och kommer att skickas ut till samtliga VA-abonnenter i staden.

1.9. Internkontroll reglemente

Enligt Mölnåls stads reglemente för intern kontroll framgår att varje nämnd är skyldig att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet. Riskbedömningar av den egna verksamheten utgör grunden för styrning och kontroll.

Inom Gatunämndens ansvarsområde innebär detta att nämnden ska ha en god kunskap och kontroll över kommande behov inom samtliga sina verksamheter, både på kort och lång sikt, samt en struktur som gynnar god ekonomisk hushållning.

2. Underhåll av VA-nätet

2.1. Hur sker underhållet av ledningsnätet, finns det någon underhållsplan som syftar till att byta ut äldre riskfyllda delar av VA-nätet?

2.1.1. Underhåll

Förvaltningen upprättar årligen en lista över de VA-objekt som bedöms vara mest angelägna att åtgärda för att inte kommunfullmäktige och nämndens mål skall äventyras. De objekt som redovisas utgör underlag för förvaltningens förslag på årets investeringar i VA-nätet.¹ Samtliga objekt på listan är kostnadsberäknade.

Listan presenteras för nämnden i samband med nämndens budgetarbete. Arbetssättet uppges ha tillämpats sedan år 2004. Det är nämnden som i samband med att den antar budgetförslaget till kommunfullmäktige gör en prioritering av de objekt som satts upp. Vanligtvis finns det inte tillräckligt med medel att avsätta till de investeringsbehov som förvaltningen anser föreligger.

2.1.2. Underhållsplan

Staden har en relativt hög andel ovidkommande vatten i sina spillvattenledningar. VA-avdelningen har inom ett begränsat område genomfört en studie av ledningsnätets kvalitet. Studien visade på både drift- och materialfel vilket kan förklara den höga andelen ovidkommande vatten i spillvattenledningarna. Det studerade området bedöms väl spegla ledningarnas kvalitet i hela staden. En förnyelseplan för ledningssystemet är under framtagande av VA-avdelningen. Planen preciserar åtgärdsbehov t.o.m. år 2025 samt en kostnads kalkyl. Förnyelseplanen uppges inte vara kommunicerad till nämnden.

2.2. Hur arbetar förvaltningen med att identifiera väsentliga risker avseende VA-nätets funktionalitet?

VA-avdelningen genomför löpande egna riskanalyser som ett led i den egna interna kontrollen. Exempelvis går de igenom råvatten, pumpstationer, VA-verk, kemikaliehantering mm för att säkerställa att det inte finns risk för driftsstopp, händelser som kan försvåra distributionen av vatten och rening av avlopp.

VA-avdelningen använder sig av ett övervakningssystem för att följa driften i VA-nätet, den så kallade VA-banken. Informationen uppdateras dagligen. Utifrån den dagliga kontrollen vidtas åtgärder för att säkerställa att nätet fungerar som det ska.

Var fjärde vecka träffas den så kallade DUF-gruppen (drift-underhåll-förnyelse) för att gå igenom den planerade långsiktiga åtgärderna. Den långsiktiga planen sträcker sig över en treårsperiod i ett rullande schema. Planen uppges fokusera på större arbeten som måste förankras i nämnden. Den nuvarande VA-lagen innebär ett förtydligande avseende vilka åtgärder som är att betrakta som löpande underhåll och som skall kostnadsföras direkt och vilka åtgärder som betraktas som re- och nyinvesteringar och skrivs av under en längre tidsperiod. Detta underlättar kommunikationen med nämnden avseende vilken typ av åtgärder som föreslås genomföras inom respektive plan.

¹ Utöver investeringarna avsätts medel till löpande underhåll och reparationer. Dessa kostnader redovisas i driftsredovisningen.

I samband med att förvaltningen upprättat en analys av åtgärdsbehovet fram till år 2025 har även en konsekvensanalys av uteblivna insatser gjorts.

2.3. Hur hanteras identifierade risker?

Den stora mängden ovidkommande vatten i spillvattenledningarna i relation till uppsatta mål föranledde en studie av ledningsnätet inom ett begränsat område. Ledningarna filmades och stora brister kunde konstateras. Efter reparation har nya mätningar av flödet i spillvattenledningarna gjorts. Mätningen visar på en klar minskning av mängden ovidkommande vatten i spillvattenledningarna. VA-avdelningen bedömer att det studerade området är representativt för stora delar av kommunens ledningsnät varför en förnyelseplan för ledningsnätet i området har tagits fram med resultatet av åtgärden som utgångspunkt.

För problem som uppstår i den dagliga driften har VA-avdelningen en jourberedskap. Två personer delar på juren, varav den ena ansvarar för ledningsnätet och den andra för anläggningar.

2.4. Hur kommuniceras identifierade risker till nämnden?

Det underhållsbehov som finns, och som utgör en risk i form av ökade kvalitetsbrister i VA-nätet, har rapporterats till nämnden. Större avbrott och andra väsentliga händelser för driften redovisas för nämnden två gånger per år.

Förnyelseplanen har tagits upp i nämndens arbetsutskott. En översiktlig presentation av planen har gjorts för hela nämnden.

VA-avdelningen uppges ha informerat nämnden om vad den avgränsade studien som nämnts ovan visade och vilka implikationer den anses kunna ha i förhållande till det övriga ledningsnätet. En riskbedömning för hela nätet är gjord utifrån studien.

VA-avdelningen tillsammans med VA-avdelningen i Kungsbacka kommun har gjort en utredning om möjligheten att koppla ihop respektive vattenledningssystem. Syftet skulle vara att trygga vattenförsörjningen för båda kommunerna i samband med större avbrott i vattenförsörjningen. VA-avdelningen har enligt VA-chefen presenterat utredningen för Gatunämnden. Förvaltningschefen menar frågan inte har prioriterats under året tillförmån för förändring av VA-taxa och det resultat som framkom vid studien av ledningsnätet. Vidare menar förvaltningschefen att frågan bör prioriteras utifrån de risker som finns vad gäller vattenförsörjning. Dock är det oklart huruvida frågan kommer att lyftas under 2009.

2.5. Hur hanterar nämnden riskerna i budgetprocessen?

I listan över objekt som behöver åtgärdas prioriterar nämnden vissa objekt. Företrädare för nämnden menar att beslutet om vilka objekt som ska prioriteras framför allt baserar sig på förvaltningens redogörelse över vilka områden som är mest akuta.

2.6. Vilken beredskap finns inför större läckor eller smittrisk och kemikalieutsläpp?

Inom gatukontoret som helhet uppges det finnas en god beredskap för eventuella olyckshändelser. En gemensam beredskapsplan för samtliga verksamheter finns.

VA-avdelningen har alltid två personer i beredskap, en med ansvar för rörnätet och en med ansvar för anläggningarna. Någon uttalad inställetid vid exempelvis brott på

dricksvattenledning finns inte, men den outtalade regeln säger att personal i beredskap ska inställa sig till tjänstgöring inom en timme. En översyn av beredskapsrutinerna pågår enligt förvaltningschefen.

2.7. Vilken beredskap finns för om dricksvattenledningar brister?

En diskussion på förvaltningsnivå pågår kring samarbete med Kungsbacka kommun och Mölndals stad om att koppla ihop ledningsnäten med syfte att ytterligare trygga vattenförsörjningen i Mölndals stad om något oförutsett skulle hända. Utredningen över förutsättningarna för ett sammankopplande har presenterats för nämnden. Nämnden har inte tagit ställning till den gemensamma utredningens förslag att koppla samman de två kommunernas nät.

Idag är stadens nät sammankopplat med Göteborgs stad och vid något tillfälle uppges hela staden ha försörjts med vatten från Göteborgs ledningsnät för att pröva om lösningen fungerar. Detta är dock inte en hållbar lösning om avbrottet skulle vara en längre tid.

2.8. Avsätts medel för årligt underhåll utifrån plan eller repareras läckor/brister etc. då de uppstår/uppmärksammas?

I budget finns det avsatt medel för löpande underhåll. Större åtgärder fattar nämnden beslut om utifrån den åtgärdslista VA-avdelningen presenterar varje år och som utgör nämndens investeringsplan för VA-nätet

2.9. Kommentarer

Vår bedömning är att VA-avdelningen tycks ha en god kontroll över risker och kommande underhålls- och investeringsbehov. Åtgärder har vidtagits för att kunna hantera riskerna på ett, enligt vår bedömning, ändamålsenligt sätt. För att nämnden ska kunna tillse att verksamheten bedrivs effektivt och ändamålsenligt krävs att nämnden värderar risken för att händelser uppstår som försvårar för den att uppnå de mål som fullmäktige antagit för VA-nätets kvalitet och driftssäkerhet. Vi kan i dagsläget inte uttala oss om i vilken utsträckning nämnden värderar och hanterar risker i relation till uppsatta mål då det är oklart i vilken omfattning nämnden tar del av de analyser och konsekvensbeskrivningar VA-avdelningen upprättar.

Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att de riskanalyser som förvaltningen genomför och dokumenterar också föreläggs nämnden, så att de kan utgöra ett underlag för nämndens kontrollaktiviteter inom ramen för den interna kontrollen.

3. Underhållskostnadernas påverkan på VA-taxan

3.1. Hur påverkar underhållskostnaderna och/eller uteblivet underhåll VA-taxan?

VA-avdelningen bedömer att nivån på planerade underhållsåtgärder är otillräckliga för att nå uppställda mål avseende dricksvatten och avloppshantering. De intäkter som förvaltningen erhåller i form av bruksavgifter och anslutningsavgifter täcker i dagsläget inte kostnaderna för drift och underhåll. Ökade drift- och underhållskostnader medför en höjd VA-taxa då bruksavgiften skall täcka detta.

Det nya förslaget till VA-taxa som nämnden förelagt kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har att anläggningsavgiften skall i stort ge full kostnadstäckning. Nämnden har kallat förvaltningen till tre extramöten under hösten 2008 med anledning av förslaget till höjning av VA-taxan. Syftet har enligt uppgift varit att ge nämnden en god förståelse för taxans uppbyggnad och effekten av den.

Nämnden har ännu inte hunnit påbörjat arbetet med att informera abonnenterna om syftet med den föreslagna höjningen av VA-taxa.

Både drift- och underhållskostnaderna har ökat under de senaste åren. Bland annat har avgifter till GRYAAB, energi- och kemikaliekostnader stigit och bruksavgiften skall gå till att finansiera dessa poster. Det finns svårigheter att minska det ovidkommande vattnet i spillvattenledningarna med nuvarande underhållsnivå. Syftet med höjningen är framför allt att täcka kostnaderna för ökade avgifter till GRYAAB samt kapitalkostnader, i viss mån också för att täcka ökade underhållskostnader.

Effekten av uteblivet underhåll skulle på sikt vara ett ökat akut underhåll.

I dagsläget har staden en, i jämförelse med närliggande kommuner (Göteborg, Partille, Kungälv, Härryda och Ale), låg VA-taxa. Skillnaden i taxor uppges vara olika höga driftkostnader för den allmänna VA-anläggningen samt politiska beslut.

Företrädare för nämnden tror att det kommer att krävas en höjning av VA-taxan även kommande år för att uppnå bättre kostnadstäckning. Utifrån det underhållsbehov som föreligger har nämnden haft möte med kommunstyrelsens arbetsutskott för att presentera den situation med ökat underhållsbehov som staden står inför. Enligt uppgift upplevs det finnas en acceptans från kommunstyrelsens arbetsutskott för en höjning av VA-taxan.

3.2. Hur påverkar vattenläckage VA-taxan?

För så väl mindre som större läckor täcker VA-taxan kostnaderna. Eventuella översvämningar belastas inte VA-kollektivet utan skattekollektivet.

Enligt förvaltningschefen är det inte på kort sikt lönsamt för VA-avdelningen att laga små- och medelstora läckor, fokus måste ligga på leveranssäkerhet och hög kvalitet.

3.3. Hur fördelas kostnaderna för underhåll i avgiftskollektivet?

Bruksavgiften består av en fast och en rörlig del. Den fasta delen utgörs av en årsavgift för varje vattenmätare. Den rörliga delen är en avgift per m³ levererat vatten. Kostnaderna för kommunen att producera vatten består till ca 80 procent av fasta kostnader, resterande är en rörlig kostnad så som ökade avgifter till GRYAAB, kemikaliekostnader. För en kostnadsriktig

taxa skulle abonnenterna också betala ca 80 procent fast avgift och ca 20 procent rörlig. I det nya förslaget har taxan omfördelats något för att något så när stämma bättre överens med kostnadsfördelningen för kommunen. Förslaget till ny VA-taxa innebär ca 40 procent fast kostnad och ca 60 procent rörlig. Nu gällande VA-taxa har fördelningen en något lägre fast avgift.

Historiskt sett har VA-taxan varit utformad så att det funnits en större rörlig del än fast.

Förslaget till ny VA-taxa ska enligt uppgift ge en bättre kostnadstäckning genom att höja både den fasta och rörliga delen av bruksavgiften i motsvarande grad som drift- och underhållskostnaderna har ökat. Dock blir det inte en fullständigt kostnadsriktig fördelning av taxan.

3.4. Finns det risk för att skattekollektivet belastas med kostnader för underhåll?

Enligt den bedömning som VA-chefen och förvaltningschefen gör finns det ingen risk för att skattekollektivet belastas med kostnader för underhåll i VA-nätet. Det skulle kunna bli verklighet om VA-taxan inte följer med det ökade behovet av underhållsinsatser på sikt, risken för detta är i dagsläget liten.

I dagsläget belastas, enligt VA-chefen och förvaltningschefen, VA-kollektivet till viss del för kostnader som ska belasta hela skattekollektivet, detta rör framför allt räddningstjänsten. VA-avdelningen ansvarar nämligen för underhåll av brandposter, förbrukningsvatten med mera. En diskussion ska enligt förvaltningschefen inledas med räddningstjänsten vilka former för ersättning som kan bli tänkbara.

Den nya VA-lagen ger staden en möjlighet att åtgärda detta genom att avgiftsbelägga hanteringen av dagvatten och släckvatten som rinner ner i VA-nätet från mark som ägs av kommun, vägverket eller samfällighet.

3.5. Investeringsfond

Den nya VA-lagen ger kommunen rätt att bygga upp en investeringsfond för framtida investeringar i VA. Investeringsfonden kan hjälpa kommunen att hålla VA-taxan på en jämn nivå. Enligt uppgift har nämnden inte diskuterat möjligheten att upprätta en investeringsfond.

I förslaget till ny VA-taxa finns det inte utrymme för att kunna bygga upp en investeringsfond.

3.6. Övrigt

Mölnåls stad säljer vatten till samfällighetsföreningar. Dessa är abonnenter som alla andra, dvs. de har en förbindelsepunkt med huvudmätare. Underhållet av dessa mätare sker enligt uppgift med samma intervall som hos övriga abonnenter.

3.7. Kommentar

Förslaget till ny VA-taxa svarar på ett bättre sätt upp mot kostnaden för produktionen av vatten genom att en större andel av taxan är fast vilket även kostnaden för att producera vatten är. Effekterna av eventuella höjningar av taxan tycks väl förankrade i nämnden.

VA-lagen ger staden en möjlighet att jämna ut VA-taxans utveckling genom att tillskapa en investeringsfond för vissa i lagen definierade ändamål. Inför eventuella kommande höjningar av VA-taxan kan det vara bra att ha möjligheten till investeringsfond i åtanke.

Vi rekommenderar nämnden att på ett tydligt sätt informerar abonnenterna om syftet med taxehöjningen som kommunfullmäktige eventuellt beslutar om.

Vi ser det som positivt att en diskussion har inletts kring hur räddningstjänstens utnyttjande av brandposter och liknande ska ersättas.

4. Vår bedömning

Utifrån de dokument vi har tagit del av samt av vad som framkommit vid våra intervjuer bedömer vi att Gatunämnden bör ha relativt goda kunskaper avseende underhållsbehovet i VA-nätet. Kunskapen bör ligga till grund för en risk- och väsentlighetsanalys som i sig skall utgöra grunden för nämndens framtida strategier för hur de av fullmäktige uppsatta målen skall nås.

Den statistik och den information avseende händelser i nätet som förvaltningen har bör utgöra grunden för den internkontrollplan som nämnden har skyldighet att upprätta. VA-chefen har en skyldighet att informera nämnden om de utredningar och analyser som enheten genomför för att erhålla en god bild av nätets status och behov av underhåll och investeringar. Vi rekommendera nämnden att föra en mer aktiv dialog med VA-avdelningen avseende vilka åtgärder som krävs för att uppsatta mål skall nås.

Vi bedömer att nämnden inom VA-verksamheten bedriver en ändamålsenlig verksamhet med en tillräcklig intern kontroll. För att en god ekonomisk hushållning skall tillförsäkras bör nämnden tydligt bedöma beräknade investeringsbehov mot vinsten av reducerat in- och utläckage i nätet för att finna rätt nivå för underhåll och investeringar över tid. Vid en viss minskad driftsäkerhet pga. läckor eller liknande blir det lönsamt att underhålla.

Mölnadal den 26 november 2008

Sofi Larsson
Konsult

Vilhelm Rundquist
Certifierad kommunal revisor